

ที่ ปจ ๐๐๑๙/ว ๑๒๓๔

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปราจีนบุรี
ถนนสุวินทวงศ์ ปจ ๒๕๒๓๐

๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ประชาสัมพันธ์รับทศวรรษความก้าวหน้ารู้

เรียน พัฒนาการอำเภอทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย บทความกฎหมาย

จำนวน ๒ ฉบับ

ด้วยกรมการพัฒนาชุมชน โดยสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ได้ดำเนินการจัดทำ และเรียบเรียงความรู้เกี่ยวกับข้อกฎหมาย คำพิพากษา ข้อสังเกต ข้อควรระมัดระวังเกี่ยวกับการทำนิติกรรม และในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาเป็นความรู้ และถือเป็นข้อปฏิบัติ

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดปราจีนบุรีเป็นไปด้วย ความเรียบร้อย ขอให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทศวรรษความก้าวหน้ารู้ เรื่อง แพลงหน้าใหม่ เมื่อจะใช้เป็นพยานหลักฐานต้องติดอากรแสตมป์ และ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ ของความผิดอันยอมความได้ ตามโอกาสและช่องทางสื่อต่าง ๆ โดยสามารถดาวน์โหลดบทความได้ที่เว็บไซต์ www.womenfund.in.th หัวข้อ “สื่อเผยแพร่” รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุรณี โพธิ์ศรี)

นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน
พัฒนาการจังหวัดปราจีนบุรี

กลุ่มงานประสานและสนับสนุนการบริหารงานพัฒนาชุมชน

สนง.เลขานุการ อกส.จ.ปราจีนบุรี

โทร. ๐-๓๗๒๑-๐๗๘๒

“แปลงหนี้ใหม่ เมื่อจะใช้เป็นพยานหลักฐานต้องติดอากรแสตมป์”

วันนี้เราจะมาเรียนรู้เรื่องการแปลงหนี้ใหม่ซึ่งมีโอกาสนำมาใช้ประโยชน์กับงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีของเรา มาติดตามกันเลยนะคะ

การแปลงหนี้ใหม่ คือ การที่เจ้าหนี้และลูกหนี้ ตกลงกันก่อหนี้ขึ้นใหม่ โดยมีเจตนาให้หนี้เดิมระงับไป การแปลงหนี้ใหม่นั้นมีหลักเกณฑ์อยู่ ๔ ประการ

๑. มีหนี้หรือสัญญาเดิม ที่ชอบด้วยกฎหมายอยู่ก่อนแล้ว

๒. เปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของหนี้เดิม เช่น เปลี่ยนตัวเจ้าหนี้ - ลูกหนี้ เปลี่ยนเงื่อนไข เปลี่ยนวัตถุประสงค์ หรือสิ่งที่ลูกหนี้ต้องกระทำ หรือเปลี่ยนมูลแห่งหนี้

๓. ต้องทำสัญญาระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ใหม่ โดยลูกหนี้เดิมยินยอม ทั้ง ๒ ฝ่ายมีความประสงค์จะให้สิทธิเรียกร้องและภาระหน้าที่ระงับลง หากในกรณีที่เจ้าหนี้ทำสัญญากับลูกหนี้คนใหม่ แต่ลูกหนี้เดิมโดยสภาพแล้วไม่สามารถจะหักทวงได้ เช่น ได้เสียชีวิตแล้ว สัญญาที่ทำนั้นยอมมีผลเป็นการแปลงหนี้ใหม่

๔. มีเจตนาให้หนี้เดิมระงับ มีหนี้ใหม่เกิดขึ้นแทน แต่ถ้าหนี้ใหม่ไม่เกิดหนี้เดิมก็ไม่ระงับ และตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๔๙ บัญญัติ “เมื่อคู่กรณีที่เกี่ยวข้องได้ทำสัญญาเปลี่ยนสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งหนี้ไซ้ร้ ท่านว่าหนี้นั้นเป็นอันระงับสิ้นไปด้วยแปลงหนี้ใหม่...”

“ตัวอย่างจากคำพิพากษาดังต่อไปนี้ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๐๓/๒๕๖๔

โจทก์และจำเลยได้แปลงหนี้จากการเล่นแชร์มาเป็นสัญญาเงินกู้ ซึ่งตาม ป.พ.พ.มาตรา ๓๔๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อคู่กรณีที่เกี่ยวข้องได้ทำสัญญาเปลี่ยนสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งหนี้ไซ้ร้ ท่านว่าหนี้นั้นเป็นอันระงับสิ้นไปด้วยแปลงหนี้ใหม่” ดังนั้น หนี้ที่เกิดจากการเล่นแชร์ย่อมระงับไป คงเหลือแต่หนี้ตามหนังสือสัญญาเงินกู้ และที่จำเลยชำระเงินหลังจากทำหนังสือสัญญาเงินกู้แล้ว เป็นเพียงข้ออ้างของโจทก์ว่าจำเลยชำระหนี้บางส่วน ซึ่งมีใช่การชำระหนี้เพื่อรับสภาพหนี้และไม่ปรากฏว่าการเล่นแชร์ระหว่างโจทก์กับจำเลยต้องห้ามตาม พ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๖ ที่ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่าสามวงมีจำนวนสมาชิกวงแชร์รวมกันทุกวงมากกว่าสามสิบคน มีทุนกองกลางต่อหนึ่งวงรวมกันทุกวงเป็นมูลค่ามากกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง และนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์นั้นได้รับประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นนอกจากสิทธิที่จะได้รับทุนกองกลางในการเล่นแชร์ในงวดหนึ่งงวดใดได้โดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย ดังนั้น การแปลงหนี้จากการเล่นแชร์เป็นหนี้ตามหนังสือสัญญาเงินกู้จึงไม่ขัดต่อกฎหมายเมื่อหนังสือสัญญาเงินกู้ไม่ติดอากรแสตมป์จึงไม่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งได้ตาม ป.รัชฎาการมาตรา ๑๑๘ มีผลเท่ากับว่าโจทก์ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญ โจทก์จึงฟ้องร้องบังคับคดีไม่ได้ตามป.พ.พ. มาตรา ๖๕๓ วรรคหนึ่ง

ดังนั้น การแปลงหนี้ใหม่จะมีได้ก็ต่อเมื่อมีหนี้เดิมอยู่แล้ว ถ้าหนี้เดิมไม่มีแต่คู่กรณีเข้าใจผิดว่ามีหรือเป็นกรณีหนี้เดิมไม่เกิดขึ้น หรือสัญญาที่ก่อหนี้เดิมเป็นโมฆะ หรือหนี้เดิมเป็นหนี้ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็ไม่มีหนี้อะไรจะมาแปลง เพราะแปลงหนี้ใหม่มีผลเสมือนการชำระหนี้ แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้าค่ะ

นางสาวปยุตยาพร สงพรหม นิตกร

เรียบเรียง

นายธีระพล คู่คิด ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย

ตรวจทาน

“ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ ” ของความผิดอันยอมความได้

การกระทำความผิดที่มีโทษทางอาญา แยกได้เป็น “ ความผิดอาญาแผ่นดิน ” และความผิดต่อส่วนตัว หรือที่เรียกกันว่า “ ความผิดอันยอมความได้ ”

“ความผิดอาญาแผ่นดิน” คือ ความผิดที่กระทำแล้วมีผลกระทบต่อผู้ที่ถูกกระทำโดยตรงแล้วยังมีผลกระทบต่อรัฐและสังคมโดยรวม กฎหมายจึงถือว่ารัฐเป็นผู้เสียหายแม้ผู้ที่ถูกกระทำนั้นจะไม่ใส่ใจเอาความหรือดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดต่อไปแล้ว รัฐก็สามารถที่จะดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดนั้นต่อไปได้ เช่น ความผิดฐานลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ เป็นต้น

“ความผิดอันยอมความได้” คือ ความผิดที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่าเป็นความผิดอันยอมความได้ หรือเป็นความผิดที่กระทำแล้วมีผลกระทบต่อผู้ถูกกระทำโดยตรงเท่านั้น ถ้าผู้ถูกกระทำไม่ใส่ใจเอาความหรือไม่แจ้งความเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำ พนักงานสอบสวนก็จะไม่มีอำนาจสอบสวน รัฐก็ไม่จำเป็นต้องเข้าไปดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดอีกต่อไป

ในคดีความผิดอันยอมความได้นี้ หากผู้เสียหายได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนไว้แล้วภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด พนักงานอัยการก็จะเป็นผู้ฟ้องคดีในความผิดนั้น แต่อย่างไรก็ตาม สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับก็เกิดขึ้นได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒) ที่บัญญัติไว้ว่า “ในความผิดต่อส่วนตัว เมื่อได้ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้องหรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย” ถ้าผู้เสียหายไม่ใส่ใจเอาความแก่ผู้กระทำความผิดจะไม่ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนก็ได้ หรือถ้าได้มีการร้องทุกข์ไปแล้วหรือฟ้องคดีนั้นต่อศาลแล้วก็สามารถที่จะถอนคำร้องทุกข์หรือถอนฟ้องคดีหรือยอมความกันเมื่อใดก็ได้ก่อนคดีถึงที่สุด ตัวอย่างจากคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๒๔/๒๕๖๐ พิพากษาไว้ว่า “ระหว่างนัดฟังคำพิพากษาศาลฎีกาโจทก์ร่วมยื่นคำร้องและแถลงประกอบว่าขอถอนคำร้องทุกข์ในความผิดฐานฉ้อโกง เนื่องจากโจทก์ร่วมได้รับชดเชยค่าเสียหายครบจากจำเลย โจทก์ร่วมไม่ประสงค์ดำเนินคดีแพ่งกับจำเลยอีกต่อไปตลอดจนขอสละส่วนดอกเบี้ยตามคำพิพากษาของศาลล่างทั้งสองโจทก์และจำเลยแถลงไม่คัดค้าน ดังนี้ ความผิดฐานฉ้อโกงเป็นคดีอาญาความผิดต่อส่วนตัวและยังไม่ถึงที่สุด โจทก์ร่วมจะถอนคำร้องทุกข์เสียเมื่อใดก็ได้ เมื่อโจทก์ร่วมถอนคำร้องทุกข์สิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดนี้ย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙(๒)”

ดังนั้น เมื่อมีการถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้อง หรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ก็ถือว่าสิทธิที่จะนำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปด้วย สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจะนำความรู้สาระดี ๆ มาฝากใหม่ พบกันฉบับหน้าค่ะ

นางสาวพิชญ์ลดา ขวัญดี นิตินกร

เรียบเรียง

นายธีระพล คู่คิด ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย

ตรวจทาน